

(3)

KODUPERENAIN, KES JÕI KODUS

Ta peitis oma pudelid riidekorvidesse ja riidekapi sahtlitesse. AA-s avastas ta, et ei ole midagi kaotanud, küll aga leidnud kõik.

JUHTUMISI RÄÄGIB MINU LUGU ühte kindlat tüüpi naisest: sellisest, kes kodus joob. Ma pidin kodus olema, sest mul oli kaks beebit. Kui alkohol minu üle võimust võttis, olid minu baariks köök, elutuba, magamistuba, tagumine vannituba ja kaks pesukappi.

Kunagi tähendas tunnistamine, et ma olin ja olen alkohoolik, minu jaoks häbi, lüüasaamist ja läbikukkumist. Kuid selle uue arusaamise valguses, mille olen leidnud AA-st, olen hakanud nägema oma lüüasaamist, läbikukkumist ja häbi seemnetena, millest võib võrsuda võit. Sest just tänu lüüasaamise ja läbikukkumise tundele, tänu võimetusele tulla toime oma elu ja alkoholiga, suutsin ma alistuda ja tunnistada, et mul on see haigus ning et ma pean õppima uuesti elama – ilma alkoholita.

Ma ei olnud kunagi kõva seltskondlik jooja. Umbes kolmteist aastat tagasi, kui olin suures stressis ja pinge all, pruukisin kodus üksi olles alkoholi, et saada korraks leevendust ja veidigi rohkem und.

Mul oli muresid. Meil kõigil on ja ma arvasin, et aeg-ajalt tarvitades ei tee väike brändi või vein kindlasti kellelegi halba. Usun, et kui alustasin, ma isegi ei mõelnud sellest kui joomisest. Ma *pidin* magama, ma *pidin* oma meeled selgeks saama ja ma *pidin* vabanema muredest ning ma *pidin* puhkama. Kuid alates ühest või kahest joogist pärastlõunal või õhtul minu kogused kasvasid ja kasvasid kiiresti. Ei läinud kaua aega sel-

leni, kui jõin terve päeva. Ma pidin seda veini saama. Joomise lõppfaasis oli minu ainus motivatsioon hommikul riidesse panemiseks ja välja minemiseks vajadus nn varusid täiendada, mis aitaksid mul päeva alustada. Kuid see aitas alustada ainult joomist.

Oleksin pidanud mõistma, et alkohol on mind enda haardesse saamas, kui hakkasin oma joomist varjama. Mul pidid olema käepärast varud inimestele, kes „ootamatult külla võivad tulla”. Ja loomulikult ei tasunud pooltühja pudelit alles hoida, niisiis tegin sellele lõpu peale ja mõistagi pidin kohe juurde hankima inimestele, kes „ootamatult külla võivad tulla”. *Ma ise* olingi alati see ootamatu külaline, kes pidi pudeli tühjaks jooma. Ma ei saanud enam minna niisama veinipoodi, vaadata müüjale ausalt otsa ning osta pudeli, nagu olin teinud varem, kui minu juures toimusid peod, kus ma külalisi võõrustasin ja normaalselt jõin. Ma pidin müüjale jutustama loo ning küsima ikka ja jälle sama küsimuse: „Niisiis, kui paljudele sellest pudelist jätkub?” Tahtsin, et müüja oleks kindel, et ma ei kavatse kogu pudelit üksi ära juua.

Olin sunnitud oma pudeleid peitma, nagu paljud teised inimesed AA-s on seda teinud. Peitsin pudeleid riidekorvidesse ja riidekapi sahtlitesse. Kui me hakkame alkoholiga selliseid asju tegema, on midagi väga valesti. Ma vajasin seda ja teadsin, et joon liiga palju, aga ei teadvustanud endale, et peaksin lõpetama. Lasin aga edasi. Mu kodu oli sel ajal koht, kus käisin ringiratast. Käisin ühest toast teise: mõtlesin ja jõin, jõin ja mõtlesin. Võtsin välja mopid ja tolmuimeja, kõik vajalikud asjad, aga ei saanud midagi tehtud. Kella viie paiku panin kõik tagasi ja proovisin õhtusöögi lauale saada ning pärast õhtusööki panin õhtule punkti ja jõin end magama.

Ma ei teadnud kunagi, kumb tuli enne: kas mõtlemine või joomine. Kui suudaksin mõtlemise lõpetada, siis ma ehk ei jooks. Kui suudaksin joomise lõpetada, siis ma võib-olla ei mõtleks. Aga need olid omavahel segamini ja sisimas olin täiesti sassis. Kuid ometi pidin ma seda alkoholi saama. Te teate, milline on pideva veinijoomise kahjustav, laostav mõju. Ma ei hoolinud karvavõrdki oma välimusest. Mind ei huvitanud, milline ma välja näen; mind ei huvitanud, mida ma tegin. Minu jaoks tähendas vannis käimine lihtsalt seda, et viibisin kohas, kus võisin koos oma pudeliga omaette olla. Pudel pidi mul ka öösel kõrval olema, juhuks kui ärkasin ja pidin jooma.

Ma ei tea, kuidas ma oma kodu üldse toimimas hoidisin. Joomist jätkates sain aina selgemini aru, milliseks olin muutumas. Ma vihkasin end selle eest. Olin kibestunud, süüdistasin elu ning kõike muud, välja arvatud seda, et oleksin pidanud kannapöörde tegema ja oma joomisega midagi ette võtma. Lõpuks ma enam ei hoolinud – ma ei suutnud hoolida. Tahtsin vaid elada teatud vanuseni, teha ära selle, mida pidasin oma kohustuseks laste ees – ja mis saab pärast seda... polnud enam tähtis. Pool ema oli ikkagi parem kui üldse mitte midagi.

Vajasin alkoholi. Ma ei suutnud ilma selleta elada. Ma ei suutnud selleta midagi teha. Kuid saabus punkt, kus ma ei suutnud enam ka koos sellega elada. Ja see saabus pärast minu poja kolmenädalast haigust. Arst kirjutas pojale välja teelusikatäie brändit, et aidata tal öösel magada, kui ta muudkui köhis. Noh, muidugi just seda ma vajasingi – kolmeks nädalaks üleminekut veinilt brändile. Ma ei teadnud midagi alkoholismist ega deliiriumist, kuid oma poja haiguse viimasel hommikul ärgates kleepisin ukse lukuaugu kinni, sest „nad kõik üritavad sisse piiluda”. Mind kattis külm higi ja kõn-

disin korteris edasi-tagasi. Kisendasin telefoni, et mu ema kohale tuleks, sest midagi juhtub kohe – ma ei tea, mis, aga kui ta kiiresti kohale ei tule, lähen ma lõhki. Helistasin ka oma abikaasale ja kamandasin ta koju.

Pärast seda istusin nädal aega, keha toolil, mõistus kusagil kosmoses. Arvasin, et need kaks ei saa kunagi kokku. Teadsin, et alkohol ja mina peame lahku minema. Ma ei suutnud sellega enam elada. Ja ometi, kuidas ma ilma selleta elama hakkaksin? Ma ei teadnud. Olin kibestunud, elasin vihkamises. Pöördusin just selle inimese vastu, kes seisis kogu selle aja minu kõrval ja oli mulle kõige suuremaks toeks – selleks oli minu abikaasa. Samuti pöördusin ma oma pere, oma ema vastu. Just nende inimestega, kes oleksid mulle appi tulnud, ei tahtnud ma mingisugust tegemist teha.

Sellegipoolest hakkasin püüdma ilma alkoholita elada. Ent ma ainult võitlesin sellega. Ja uskuge mind, alkohoolik ei suuda alkoholiga võidelda. Ütlesin oma abikaasale: „Püüan leida mingi uue huviala ja hakata sellest rägastikust välja siplema.” Arvasin, et lähen hulluks. Kui ma ei joonud, siis pidin tegema midagi muud.

Minust sai üks aktiivsemaid naisi kogukonnas, kes osales lapsevanemate ühenduses, teistes kogukonna organisatsioonides ja ettevõtmistes. Liitusin mitme organisatsiooniga ja ei läinud kaua aega, kuni olin juhatuses ja seejärel juhatuse esimees. Kui olin mõnes grupis, siis sain seal peagi varahoidjaks või sekretäriks. Aga ma ei olnud õnnelik. Minust sai „Jekyll ja Hyde” tüüpi inimene. Niikaua kui olin tegevuses ja sain kodust välja, ma ei joonud. Aga kuidagi pidin ma esimese joogi juurde tagasi jõudma ja kui ma selle haarasin, läks tavapärase nõiaring jälle käima. Sellest kannatas minu kodune elu.

Jõudsin järeldusele, et minuga saab kõik korda, kui leian midagi, mida mulle teha meeldib. Niisiis, kui lapsed olid kella üheksast kolmeni koolis, hakkasin tegelema väikestviisi ettevõtlusega ja olin selles üsna edukas. Küll aga mitte õnnelik. Leidsin nimelt, et kõik, millega ma tegelema hakkas, muutub alkoholi aseaineks. Ja kui kogu elu on alkoholi aseaine, siis ei ole selles õnne ega rahu. Ma pidin ikkagi jooma; ma vajasin ikka veel alkoholi. Kui vajadus alkoholi järele alles jääb, siis pelgalt joomisest loobumisest alkohoolikule ei piisa. Läksin üle õllele. Ma olin alati õlut vihanud, kuid nüüd hakkasin seda armastama. Nii et ka see polnud lahendus.

Pöördusin uuesti arsti poole. Ta teadis, mida ma teen, kuidas ma üritasin. Ütlesin: „Ma ei leia oma elus kuldset keskteed. Lihtsalt ei leia. See on kas ainult töö või joomine.” Ta lausus: „Miks te ei proovi Anonüümseid Alkohoolikuid?” Olin valmis kõike proovima. Ma olin omadega läbi. Teist korda elus olin löödud. Esimene kord oli siis, kui ma teadsin, et ei saa koos alkoholiga elada. Nüüd, teisel korral avastasin, et ma ei suuda elada ilma alkoholita ja olin hullemini rusutud kui kunagi varem.

Sõpruskond, mille AA-s leidsin, võimaldas mul oma probleemiga ausalt ja avameelselt silmitsi seista. Ma ei suutnud seda teha oma sugulaste ega oma sõprade seas. Kellelegi ei meeldi tunnistada, et ta on joodik ja ei suuda seda asja ohjata. Kui tuleme AA-sse, siis saame oma probleemile otse ja ausalt silma vaadata. Käisin kinnistel koosolekutel ja avatud koosolekutel. Võtsin vastu kõik, mida AA-l oli mulle pakkuda. Tasa ja targu, esmased asjad kõigepealt, üks päev korraga. Selles punktis jõudsin alistumiseni. Kuulsin, kuidas

üks väga haige naine sõnas, et ta ei usu AA programmi alistumise osasse. Taevas hoidku! Alistumine on võimaldanud mul oma kodu toimimas hoida, seista silmitsi kohustustega nii, nagu seda peaks tegema, võtta elu nii, nagu seda mulle päev päevalt antakse ning lahendada oma probleemid. See on see, mida on alistumine minu jaoks tähendanud. Kunagi alistusin pudelile ja ei suutnud eelmainitud asju teha. Sellest ajast peale, kui ma oma tahte AA-le andsin, olen püüdnud teha kõike, mida mulle AA-s on soovitud, nii hästi kui võimalik. Kui mul palutakse minna appi, siis ma lähen. *Mina* ei teegi seda, AA juhatab mind sinna. AA annab meile alkohoolikutele suuna sellisele eluviisile, kus pole tarvidust alkoholi järele. Minu silmis elatakse sellist eluviisi üks päev korraga, jättes homsed mured homse varna. Kui saabub aeg nendega tegeleda, siis annab Jumal mulle selleks päevaks jõudu.

Mind oli kasvatatud Jumalasse uskuma, aga enne AA programmi leidmist ei olnud ma kunagi leidnud ega tundnud usku Jumala tegelikkusesse ega Tema väesse, mis on nüüd minuga kõiges, mida ma teen.